

Банктердің, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктері филиалдарының металл шоттарды ашу, жүргізу және жабу қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы № 223 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 қазанда № 8800 тіркелді.

Ескерту. Атауы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

"Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес банктердің металл шоттарды ашу, жүргізу және жабу тәртібін айқындау мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Банктердің, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктері филиалдарының металл шоттарды ашу, жүргізу және жабу қағидалары бекітілсін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Ұлттық Банк

Төрағасы

Г. Марченко

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 27 тамыздағы
№ 223 қаулысымен
бекітілген

Банктердің, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктері филиалдарының металл шоттарды ашу, жүргізу және жабу қағидалары

Ескерту. Атауы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Осы Банктердің, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктері филиалдарының металл шоттарды ашу, жүргізу және жабу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан

Республикасы Заңының 15-бабы екінші бөлігінің 62) тармақшасына сәйкес әзірленді және екінші деңгейдегі банктерде (бұдан әрі – банктер), Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктерінің филиалдарында клиенттердің металл шоттарын ашу, жүргізу және жабу тәртібін айқындайды.

Ескерту. Кіріспе жана редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Жалпы ережелер

1. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) аллокирленбеген металл шоты – банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы аффинирленген бағалы металдардың жеке белгілерін көрсетпестен оларды есепке алу, сондай-ақ аффинирленген бағалы металдарды қолма-қол емес (заттай емес) нысанда қабылдау, орналастыру және сатып алу-сату бойынша операцияларды жүзеге асыру үшін ашатын металл шоты;

2) аллокирленген металл шоты – клиент банкке, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалына жауапты сақтауға берген аффинирленген бағалы металдарын заттай нысанда жеке белгілерін сақтай отырып есепке алу үшін банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы ашатын металл шоты;

3) бағалы металдар – кез келген күйдегі және түрдегі алтын, күміс, платина және платина тобының металдары (палладий, иридий, родий, рутений, осмий);

4) бағалы металдың лигатуралық массасы – қоспаларымен бірге бағалы металдан тұратын құйманың нақты жалпы массасы;

5) клиенттер – металл шоты шартын жасаған жеке және заңды тұлғалар;

6) металл шоты – банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы мен клиент арасында аффинирленген бағалы металдармен операцияларды жүзеге асыру жөніндегі шарттық қатынастарды көрсету тәсілі;

7) өлшеуіш құйма – Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде өндірілген және Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде белгіленген талаптарға сәйкес келетін не шетелде өндірілген, шығарылған елдің заңнамасына сәйкес дайындалған, таңбаланған және сертификатталған, массасы 1000 грамнан аспайтын және алтын мен күміс үшін бағалы металдың массалық үлесі кемінде 99,99 пайыз және платина мен палладий үшін 99,95 пайыз болатын құйма;

8) стандартты құйма – тазарту кезеңінен өткен және:

Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде белгіленген талаптарға не Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастығы (London bullion market association) немесе Лондон платина тобындағы металдар қауымдастығы (London Platinum and Palladium Market) қабылдаған халықаралық сапа стандарттарына сәйкес келетін және осы қауымдастықтардың құжаттарында "Лондон сапалы жеткізілімі" ("London good

delivery") стандарты ретінде белгіленген, Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер өндірген құймалар;

шығарылған елдің заңнамасына не Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастығы (London bullion market association) немесе Лондон платина тобындағы металдар қауымдастығы (London Platinum and Palladium Market) қабылдаған халықаралық сапа стандарттарына сәйкес дайындалған, таңбаланған және сертификатталған және осы қауымдастықтардың құжаттарында "Лондон сапалы жеткізілімі" ("London good delivery") стандарты ретінде белгіленген шет елде өндірілген құймалар түрінде берілген бағалы металл құймасы;

9) аффинирленген бағалы металдар – өңдеуден өткен және қоспалар мен қосалқы құрамдас бөліктерден тазартылған, Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастығы (London bullion market association) немесе Лондон платина тобындағы металдар қауымдастығы (London Platinum and Palladium Market) қабылдаған халықаралық сапа стандарттарына және/немесе Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде белгіленген сапа стандарттары мен талаптарына және/немесе шығарылған елдің сапа стандарттары мен техникалық талаптарына сәйкес келетін сапаға жеткізілген бағалы металдар, сондай-ақ алтын мен күміс үшін бағалы металдың массалық үлесі кемінде 99,99 пайыз болатын бағалы металдардан жасалған монеталар;

10) таңба – бағалы металл құймасын дайындаушының/өндірушінің белгісі;

11) химиялық таза масса – қоспаларды есептемегенде бағалы металдың құймадағы массасы.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы мен клиент арасында металл шоты шарты жасалған кезде металл шоттары ашылады.

Металл шоттар аллокирленген және аллокирленбеген деп бөлінеді.

Ескерту. 2-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3. Металл шоттар банк шоттары болып табылмайды.

4. Клиентпен металл шоты шарты банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы "Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген тиісті тексеру жөніндегі шараларды қабылдағаннан кейін жасалады.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Металл шотты ашу тәртібі

5. Металл шотты ашу банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы белгiлеген нысан бойынша клиенттiң металл шотын ашу туралы өтiнiшiнiң негiзiнде металл шоттың әр түрi бойынша жеке жүзеге асырылады.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

6. Банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы металл шотты ашу туралы өтiнiштi 3 (үш) жұмыс күні ішінде қарайды.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3. Металл шотты жүргізу тәртібі

7. Алтынмен операциялар бағалы металдың химиялық таза массасының сандық бірлігімен, күміспен, платинамен және палладиймен операциялар бағалы металдың лигатуралық массасының сандық бірлігімен жүргізіледі.

8. Банктер, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалдары стандартты және өлшеуiш құймалар, монеталар түрiнде және металл шоты шартында көзделген өзге нысандарда аффинирленген бағалы металдармен металл шоттары бойынша операцияларды жүргізеді.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

9. Тазартылған бағалы металдармен қарыздар тазартылған бағалы металдарды заттай нысанда клиентке жеткізу жолымен немесе тазартылған бағалы металдарды клиенттiң аллокирленбеген металл шоттарына оның тазартылған бағалы металдарды қайта жеткізу міндеттемесіне айырбастай отырып аудару жолымен беріледі.

10. Тазартылған бағалы металдармен қарыз сомасын өтеу тазартылған бағалы металдарды заттай жеткізу нысанында немесе тазартылған бағалы металдарды клиенттiң аллокирленбеген металл шоттарынан аудару жолымен жүзеге асырылады.

1-параграф. Аллокирленген металл шотты жүргізу тәртібі

11. Заттай нысандағы бағалы металдармен операциялар аллокирленген металл шот шартының негiзiнде металл шот бойынша жүзеге асырылады.

12. Аллокирленген металл шот шарты бойынша берілетін құйманың (монетаның) жай-күйін сәйкестендіруге мүмкіндік беретін оның әрқайсысының жан-жақты сипаттамасымен қоса тазартылған бағалы металды заттай жеткізу жүзеге асырылады.

13. Аллокирленген металл шот шартында аллокирленген металл шот бойынша жүргізілетін операциялар, аллокирленген металл шотқа аударудың және аллокирленген металл шоттан қайтарудың талаптары, сондай-ақ тазартылған бағалы металдарды сақтаумен және аллокирленген металл шотты жүргізумен байланысты сыйақылар (мүдде) төлеудің тәртібі айқындалады.

14. Банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы аллокирленген металл шотының шарты бойынша клиентке мынадай қызмет түрлерін ұсынады:

1) тазартылған бағалы металдарды қабылдау және аллокирленген металл шотқа аудару;

2) тазартылған бағалы металдардың жеке белгілерін сақтай отырып, оларды аллокирленген металл шотта сақтау;

3) тазартылған бағалы металдарды аллокирленген металл шоттан аллокирленбеген металл шотқа және керісінше аудару;

4) аллокирленген металл шотқа аударылған тазартылған бағалы металдарды кепілге қоя отырып, ұлттық валюта – теңгемен және шетел валютасымен қарыздар беру;

5) аллокирленген металл шотты жабу;

6) аллокирленген металл шотқа аударылған тазартылған бағалы металдарды аллокирленген металл шот шартына сәйкес қайтару;

7) аллокирленген металл шот шартына сәйкес өзге де операциялар.

Ескерту. 14-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

15. Тазартылған бағалы металдарды аллокирленген металл шоттарда есепке алу және олар бойынша операциялар жүргізу үшін мынадай жеке белгілер пайдаланылады:

1) құймалар үшін – құйманың сериялық нөмірі, өндірген кәсіпорынның тауар белгісі, лигатуралық массасы (граммен және/немесе трой унциясымен), негізгі металдың химиялық таза массасы (граммен және/немесе трой унциясымен), сынамы;

2) монеталар үшін – металдың түрі, лигатуралық массасы (граммен және/немесе трой унциясымен), негізгі бағалы металдың химиялық таза массасы (граммен және/немесе трой унциясымен), сынамы, монетаның номиналы, болған жағдайда соғылған жылы.

16. Банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы аллокирленген металл шотына клиенттен заттай нысанда қабылдаған аффинирленген бағалы металдар банктің, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкi филиалының меншігі болып табылмайды және банк, Қазақстан Республикасының

бейрезидент-банкiнiң филиалы өз атынан және өз есебiнен операцияларды жүзеге асыру үшiн орналастырмайды.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2-параграф. Аллокирленбеген металл шотты жүргізу тәртібі

17. Қолма-қол емес (заттай емес) нысандағы тазартылған бағалы металдарды қабылдау және орналастыру жөнiндегi операциялар аллокирленбеген металл шот шартының негiзiнде жүзеге асырылады.

18. Аллокирленбеген металл шот шартында аллокирленбеген металл шот бойынша жүргізілетін операциялар, тазартылған бағалы металдарды аллокирленбеген металл шотқа аударудың және аллокирленбеген металл шоттан қайтарудың талаптары, сондай-ақ аллокирленбеген металл шотты жүргізумен, бағалы металдарды аллокирленбеген металл шоттан заттай нысанда аударған және берген кезде олардың жеке белгілерінің өзгеруімен және аллокирленбеген металл шоттың есебіндегі бағалы металл массасының осы шоттағы заттай нысандағы қайтаруға жататын бағалы металдың массасынан ауытқуымен байланысты сыйақылардың (мүдденің) мөлшері мен төлеу тәртібі айқындалады.

19. Аллокирленбеген металл шоттар:

1) бағалы металдардың сақтау мерзімі шектеусіз болатын талап еткенге дейінгі шоттар;

2) аллокирленбеген металл шот шартында бағалы металдарды қайтару мерзімі белгіленетін мерзімді шоттар;

3) клиентке бағалы металдармен берілген қарыздарды есепке алу шоттары деп бөлінеді.

20. Аллокирленбеген металл шоттары бойынша аффинирленген бағалы металдарды аударумен байланысты операцияларды жүзеге асыру үшін банктер, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы бiр-бiрiне аллокирленбеген металл шоттарын ашады.

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

21. Аллокирленбеген металл шоттарда есепке алынатын тазартылған бағалы металдар тазартылған бағалы металдардың массасында (салмағында) бухгалтерлік есеп тіркелімінде көрсетіледі.

22. Банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы аллокирленбеген металл шотының шарты бойынша клиентке мынадай қызмет түрлерін ұсынады:

- 1) тазартылған бағалы металдарды аллокирленбеген металл шотқа аудару;
- 2) қарызды тазартылған бағалы металдармен беру;
- 3) тазартылған бағалы металдарды аллокирленбеген металл шоттан есептен шығару ;
- 4) аллокирленбеген металл шотты жабу;
- 5) аллокирленбеген металл шот шартына сәйкес өзге де операциялар.

Ескерту. 22-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

23. Тазартылған бағалы металдарды аллокирленбеген металл шоттарға қабылдау және орналастыру:

- 1) тазартылған бағалы металдарды басқа аллокирленбеген металл шоттардан аудару ;
- 2) тазартылған бағалы металдарды аллокирленбеген металл шоттарға олар заттай жеткізілген жағдайда аудару;
- 3) клиентке сатылған немесе банк, Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкiнiң филиалы сатып алған аффинирленген бағалы металдарды есепке алу жолымен жүзеге асырылады.

Ескерту. 23-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 20.12.2021 № 115 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

24. Аллокирленбеген металл шотқа есептелетін пайыздар, комиссиялық алымдар және аллокирленбеген металл шотты жүргізумен байланысты басқа да сыйақылар (мүдде) аллокирленбеген металл шот шартына сәйкес төленеді.

4. Металл шотты жабу тәртібі

25. Металл шот, егер металл шот шартында өзгеше көзделмесе, клиенттің өтініші бойынша кез келген уақытта жабылады.

26. Аллокирленген металл шот жабылған кезде қайтару:

- 1) тазартылған бағалы металдарды заттай нысанда клиентке қайтару;
- 2) аллокирленген металл шоттағы тазартылған бағалы металдарды сатып алу-сату мәмілесін жасау нәтижесінде ақшаны беру немесе клиенттің банк шотына аудару;
- 3) тазартылған бағалы металдарды аллокирленбеген металл шоттарға аудару жолымен жүзеге асырылады.

27. Аллокирленбеген металл шот жабылған кезде тазартылған бағалы металдарды қайтару:

- 1) тазартылған бағалы металдарды басқа аллокирленбеген металл шоттарға аудару;
- 2) аллокирленбеген металл шоттардан тазартылған бағалы металдарды заттай нысанда алу;

3) аллокирленбеген металл шоттағы тазартылған бағалы металдарды сатып алу-сату мәмілесін жасау нәтижесінде ақшаны беру немесе клиенттің банк шотына аудару жолымен жүзеге асырылады.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК